

"HÄLSNING TILL FRAMTIDEN" Ep.8 SOLVEIG 1980

Av

Mikael Drake
&
Mikaela Périer

VERSION: 2019-09-27

1 HÄLSNING TILL FRAMTIDEN - SOLVEIG 1980

2 INTRO BERÄTTARRÖST

MINNET

3 MINNESARKIVET

Fabella och Minnet samtalar i Minnesarkivet.

MINNET

Grattis Fabella du klarade ditt uppdrag att resa tillbaka i tiden träffa Solveig och hämta hem hela hennes historia i Minnesjuvelen.

FABELLA

Mmmm. Jag gillade henne. Hon kämpade för det hon trodde på. Miljö och naatur.

MINNET

Ja det intresset har ni ju gemensamt du och Solveig.

FABELLA

Mmmm. Har du hennes minnesjuvel där hella hennes historia finns sparad.

MINNET

Här är hennes Minnesjuvel... Gör du den äran att stoppa in den i maskinen så att vi kan lyssna.

FABELLA

Du behöver inte fråga! Du vet att jag gärna tar hand om den detaljen... då ska vi se... sädär ja. Då är den på plats.

MINNET

Då lyssnar vi tycker jag.

FABELLA

Det tycker jag med. Då kör vi.

KLICK! Hon trycker på startknappen.

Solveigs hälsning VOICE OVER

SOLVEIG

Jag heter Solveig Barklund är 12 år gammal å är uppvuxen i Borås. Jag är nog den enda i min ålder där jag bor som heter Solveig. Men jag tycker om det. Tror mina föräldrar tänkte på solen när jag föddes. Å att det var därför jag fick heta Solveig.

För några år sedan flyttade vi från stan ut på landet. Mamma och pappa ville komma närmare naturen sa dom.

Först var jag lessen. För jag fick lämna min bästis Jenny som bodde granne med oss inne i stan.

5 SPELAD SCEN UTANFÖR SOLVEIGS RADHUS

JENNY

Kommer du tillbaka å hälsar på nån gång?

SOLVEIG

Ja, det gör jag såklart. Å du får komma och hälsa på mej.

JENNY

Det ska flytta in en ny familj här nu. Dom har en flicka som ska börja i vår klass.

SOLVEIG

Jaha.

SOLVEIGS MAMMA (ROPAR)

Kom nu Solveig! Nu går flyttlasset.

SOLVEIG

Okej jag måste åka.

JENNY

Hej då!

SOLVEIG

Hej då, Jenny!

6 FORTS SOLVEIGS HÄLSNING

SOLVEIG

Vårt hus på landet var ett väldigt gammalt rött trähus med vita knutar. Det luktade till och med gammalt.

Det var så tyst och mörkt. För det fanns inga gatulyktor som lyste på kvällen. I den nya skolan blev allt jobbigt.

7 SPELAD SCEN PÅ SKOLGÅRDEN

KLASSKAMRAT

Är du du ny här?

SOLVEIG

Ja.

KLASSKAMRAT

Vad heter du?

SOLVEIG

Solveig.

KLASSKAMRAT(FNISS)

Är du stabo?

SOLVEIG

Stabo....? Aha, du menar att jag bor i stan? Nä inte nu längre. Nu bor jag ju här.

KLASSKAMRAT

En gång stabo alltid stabo. Du kommer aldrig passa in här.

8 FORTS SOLVEIGS HÄLSNING

Jag hade svårt å få nya kompisar i min nya skola. Jag tror det var jobbigt även för mamma och pappa att passa in därute på landet. De kallade oss "stabor", "flummare" "grönavgare" ja allt möjligt...

9 MINNESARKIVET

FABELLA

Vänta nu måste jag pausa!
Grönnavågare? Vad menas med det?

MINNET

På 70 och 80-talet var det många familjer som flyttade ut på landet från städerna. De ville bort från avgaser och storstadsstress. Många intresserade sig för miljö och natur. Dom kallade sig grönnavågare...

FABELLA

Men tyckte inte dom som bodde där på landet att det var bra att Solveigs familjs flyttade dit. Jag fattar inte?

MINNET

De kanske var lite misstänksamma. Och tänkte att dom som kom från stan inte kunde så mycket om att leva på landet. Och det gjorde dom ju faktiskt inte heller alla gånger. De fick lära sig.

10 FORTS SOLVEIGS HÄLSNING

SOLVEIG

Det var långt till affärer. Men vi odlade så mycket vi kunde av vår mat i trädgården. Mjölken köpte vi från en bonde i närheten.

11 SPELAD SCEN HOS BONDE

Pappa kör bilen. Solveig sitter i baksätet. De kör in på en grusväg och parkerar vid en bondgård.

SOLVEIGS PAPPA

Här tror jag det är. (Stänger av motorn.) Solveig vill du vänta i bilen medan jag köper mjölk?

SOLVEIG

Nä, jag följer med.

De går in i ladugården. Det hörs koråm.

(CONTINUED)

PAPPA

Ja hej.

BONDEN

Hejhej (Surt)

PAPPA

Vi är Barklunds som är nyinflyttade på Aspenäset.

BONDEN

Jaha.

PAPPA

Ja vi skulle köpa mjölk.

BONDEN

Jaså. Ni stabor kan väl köpa den i affärn?

PAPPA

Vi hörde att våra grannar köper hos er.

BONDEN

Hur många liter ska du ha?

PAPPA

Ja. Två liter.

BONDEN

Hahaha. Du kan inte få mindre än åtta liter. Mindre hinkar har jag inte. Du får åtta liter för 16 kronor.

PAPPA

16 kronor? (Räknar tyst för sig själv) 16 kronor? Men det är ju samma literpris som i affären! Grönqvists får ju för halva priset sa dom.

BONDEN

Jaja. Säger han det? Mmm. Åtta kronor då.

Man hör hur bonden går in i mjölkammaren och håller upp mjölk. Sätter på lock på plasthinken.

BONDEN

Ja varsågod. Här har du.

Pappan öppnar locket på hinken för att titta på mjölken.

(CONTINUED)

PAPPA

Ja ha ska vi se. (Stoppar ner fingret och smakar.) Men är det här verkligen mjölk? Det smakar ju som grädde!

BONDEN

Du stabo. Kom tillbaka och handla av mig när du lärt dig nåt om livet här ute.

SOLVEIG (VISKANDE TILL PAPPA)

Pappa, jag tror bara det är på ytan det är så där tjockt som grädde. Där under är mjölken liksom. Det är bara att ta bort grädden överst.

PAPPA

Jaha. Jaha. Vad du kan. Då är allt i sin ordning då...

12 FORTS. SOLVEIGS HÄLSNING

SOLVEIG

På landet skaffade vi två katter Maxi och Charlie. Och höns som värpte ägg åt oss. Djuren gick lösa ute på gården tillsammans.

Dom blev liksom mina vänner eftersom jag inte hade några i skolan.

En dag när jag kom hem från skolan såg jag att det låg nåt på vägen nedanför vårt hus.

13 SPELAD SCEN VID GRUSVÄGEN

SOLVEIG (FÖR SIG SJÄLV)

Vad är det där?

Man hör att hon går närmare på grusvägen.

SOLVEIG

Maxi!!!! (Skriker i panik) Maxi nej!!! Maxiiii!!!!(Gråter hysteriskt)

14 FORTS SOLVEIGS HÄLSNING

SOLVEIG

Det var vår katt Maxi som hade blivit överkörd av en bil. Jag fattade inte hur det kunde hända.

15 SPELAD SCEN I SOLVEIGS HEM

SOLVEIG (GRÅTER)

Maxi är död. Nu finns han inte mer.

MAMMA

Älskling. Jag förstår att du är ledsen. Men så är det med djur och människor. Vi ska alla dö. Det är är livets kretslopp.

SOLVEIG

Jo men om bilar inte funnits så skulle Maxi ha levt nu. Jag hatar bilar!

16 SOLVEIGS HÄLSNING VOICE OVER

SOLVEIG

Maxis död fick mig att tänka ännu mer på hur djur å natur faktiskt påverkas av oss människor å hur vi lever.

På nyheterna pratade dom om sjöar som blev sura. Ja alltså att vattnet i sjöarna blev dåligt av giftiga kemikalier som användes i jordbruk. Så växterna och fiskarna i vattnet dog.

En dag så hörde jag på radio att det skett en olycka i ett kärnkraftverk i USA.

(Ljudklipp nyheten om Harrisburg från Ekot.)

SOLVEIG

Alla vuxna hade alltid sagt att kärnkraftverken som vi får elen från var jättesäkra. Att det inte kunde ske några olyckor.

Jag tänkte på alla sjöar, skogar å alla djuren. Å på mamma och pappa

(MORE)

(CONTINUED)

SOLVEIG (cont'd)
också såklart. Å min kompis Jenny i
stan.

17 MINNESARKIVET

FABELLA
Men vänta! Varför blev Solveig så
orolig över en olycka ända borta i
USA?

MINNET
Efter olyckan så blev många oroliga
att det skulle kunna ske en olycka
här också. Eftersom vi också hade
kärnkraftverk.

FABELLA
Varför är det så farligt?

MINNET
Avfallet från kärnkraftverk är
livsfarligt och radioaktivt. Om det
händer en olycka--- kan strålning
läcka ut från kärnkraftverken - ut
i naturen å ta livet av både djur
och människor.

FABELLA
Blev det så med den där olyckan i
USA då?

MINNET
Nej inte den gången. Men en det
skedde ännu en olycka 1986
i Tjernobyl i Ukraina. Där blev
många sjuka och dog.

FABELLA
Oj vad läskigt. Vi lyssnar vidare.

18 FORTS. SOLVEIGS HÄLSNING

SOLVEIG
Folk började prata om att det
kanske inte va så bra med kärnkraft
å att det fanns andra sätt att få
energi och el på som inte var lika
farligt. Ja som vindkraft,
vattenkraft å solenergi.

(MORE)

(CONTINUED)

SOLVEIG (cont'd)

Och det var precis som att dom som bestämde i Sverige kunde läsa mina tankar. För dom bestämde att vi ska ha folkomröstning hur länge vi ska ha kärnkraft i Sverige.

19 MINNESARKIVET

FABELLA

Nu måste jag stanna upp lite igen. Jo, en sån där folkomröstning, vad är det egentligen?

MINNET

Ja förutom att vi har val i Sverige där man röstar på vilka som ska bestämma så kan man ibland ha folkomröstningar om en särskild fråga - som tex kärnkraften.

FABELLA

Då fattar jag. Då kan vi lyssna vidare.

20 FORTS SOLVEIGS HÄLSNING

SOLVEIG

När jag fick höra om folkomröstningen övertalade ja mamma å pappa å gå med i en demonstration mot kärnkraft. Där i demonstrationståget började ja snacka med en tjej som hette Maria.

21 SPELAD SCEN PÅ LINJE 3-DEMONSTRATION

DEMONSTRANTER (VUXNA OCH BARN)

Vad ska väck? Barsebäck! Vad ska in? Sol och vind! Atomkraft? Nej tack!

MARIA

Vilken fin skylt du har målat!
"Atomkraft? nej tack!"

SOLVEIG

Din var också bra. "Stoppa kärnkraften nu!"

(CONTINUED)

MARIA

Du borde hänga med till
Fältbiologerna någon gång.

SOLVEIG

Fältbiologerna vad är det?

MARIA

Det är en förening för barn å unga
som bryr sig om miljön och djuren å
sånt.

SOLVEIG

Jo det skulle passa mig...

MARIA

Vi går ut i skogen och åker på
läger å kampar ibland å så.

SOLVEIG

Det låter roligt!

MARIA

Det är jättekul! Kom me på lördag
vettja.

22

FORTS SOLVEIGS HÄLSNING

SOLVEIG

Det var så det gick till när jag
fick en ny bästis å blev
fältbiolog.

Nu har jag plötsligt en massa
vänner som har samma intressen som
jag. Vi träffas ofta och går ut i
skogen. Och så demonstrerar vi för
miljön.

Jag tänker mycket på framtiden. Å
på hur det ska bli för mina barn om
jag får några.

Kommer naturen att finnas kvar då?
Jag hoppas det. Å så hoppas jag att
vi vinner kärnkraftsomröstningen om
en månad. Så att kärnkraften är
borta när jag blir vuxen. Jag heter
Solveig å året är 1980.

FABELLA

Ja... hur är det med kärnkraften idag? Å hur gick det med folkomröstningen?

MINNET

Det gjorde dom som tyckte att all kärnkraft i Sverige skulle vara avvecklat till år 2010.

FABELLA

Oj. Då blev väl Solveig besviken?

MINNET

Jo visst blev hon det. Riksdagen beslutade efter folkomröstningen att alla kärnkraftsreaktorer skulle vara avvecklade 2010.

FABELLA

Blev det så då?

MINNET

Nej. 2010 har redan varit. Och vi har fortfarande kärnkraft i Sverige. Så dom som bestämde lyssnade inte på hur folket röstade. Det var de ju inte tvungna till heller. Men idag använder vi inte bara kärnkraft för att få el. Utan också vinden, alltså vindkraft och vattenkraft. Och så har vi solen.

FABELLA

Ja solen! Hur gick det för Solveig?

MINNET

Idag jobbar hon med att föda upp islandshästar och så driver hon ett hunddagis. Hon har två tonårsdöttror som brukar hjälpa henne. Dom är som sin mamma. Älskar djuren och naturen. Och oroar sig för framtiden. Precis som deras mamma gjorde 1980.

FABELLA

Vilken historia.

(CONTINUED)

MINNET

Tack vare dig så är Solveigs
historia bevarad för all framtid
här i Minnesarkivet.

FABELLA

Ja, vi glömmer aldrig Solveig.